

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2015. február 19.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Nevezze meg lényegi meghatározásuk alapján a kórlefolyás szakaszait!**

2 pont

Megjelennek az általános tünetek, amelyek még nem jellemzőek a betegségre:

...*bevezető szakasz*...

Kórokozó behatolásától a tünetek megjelenéséig tartó szakasz:

...*lappangási szakasz*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Párosítsa az alábbi fehérvérsejt típusokat azok feladataival! Írja a fehérvérsejt típusának sorszámát mellé feladata betűjelét!**

3 pont

1. T-lymphocyta

a. fagocitózis

2. B-lymphocyta

b. sejtes immunválasz

3. granulocyta és monocyta

c. humorális immunválasz

1.: ...*b*...

2.: ...*c*...

3.: ...*a*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **Hasonlítsa össze a daganatok formáit jellemzőik alapján! Írja be a formákhoz tartozó jellemzők számát!**

6 pont

Jellemzők:

1. növekedése lassú

4. környezetétől élesen elhatárolódik

2. áttétet (metasztázist) okozhat

5. eltávolítása után kiújulhat (recidivál)

3. átszövi a környező szöveteket, összenő velük

6. sejtjei és szerkezete hasonlít a kiinduló szövet sejtjeihez

Daganatok formái	Jellemzőik
Jóindulatú daganatok	<i>1, 4, 6</i>
Rosszindulatú daganatok	<i>2, 3, 5</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Húzza alá a csonttörések tüneteit!**4 pont

- sipoly
- fájdalom
- alakváltozás, duzzanat
- izomsorvadás
- mozgáskiesés
- X- láb
- vérömleny
- vérmérgezés

(Csak a négy/4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

5. **Sorolja fel a szabad felső végtag csontjait magyarul!**6 pont

- *felkarcsont*
- *orsócsont*
- *singcsont*
- *kéztőcsontok*
- *kézközépcsontok*
- *ujjperccsontok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Húzza alá a vörös csontvelő feladatait!**3 pont

- hézagpótló szerep
- vörösvértestek képzése
- lymphocyták képzése
- granulocyták képzése
- vérlemezkék képzése
- vér raktározása

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

7. **Határozza meg az agglutinogén fogalmát, és nevezze meg a típusait!**3 pont

Fogalma:

Az emberi vörösvértestek felszínén található antigén tulajdonságú anyag.

Típusai:

- *A agglutinogén*
- *B agglutinogén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Ismertesse a szívizom élettani sajátosságait!**5 pont**

- *különleges harántcsíkolt izom, mely egyesíti a vázizom és simaizom szerkezetét és jó tulajdonságait*
- *akaratunktól független, ritmusos összehúzódás jellemzi*
- *működésében a „minden vagy semmi törvénye” érvényesül: a szívizom küszöb feletti ingerre maximális összehúzódással válaszol, küszöb alatti ingerre nem reagál*
- *működését a refrakter stádium jellemzi: az a periódus, amelyben a szívizom összehúzódás utáni elernyedti állapotban van, de még nem ingerelhető*
- *valamennyi szívizomrost ingerküszöbe azonos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. Sorolja fel az orrmelléküregeket magyarul!**4 pont**

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Csoportosítsa az alábbi betegségeket illetve állapotokat a rájuk jellemző kóros légzési formával! Írja a betegségek sorszámát a megfelelő csoporthoz!**4 pont**

1. hyperglykaemiás kóma
2. veseelégtelenség
3. mellhártyagyulladás
4. balszívfél-elégtelenség

Dyspnoe: ...*3, 4*...Kussmaul-légzés: ...*1, 2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Húzza alá az alábbi felsorolásból az emésztőrendszer alsó részének szakaszait! 4 pont

- vakbél
- éhbél
- szigmabél
- végbél
- patkóbél
- haránt vastagbél
- csípőbél

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

12.* Soroljon fel a féregnyúlvány - gyulladás (appendicitis) lehetséges szövődményei közül kettőt /2/! 2 pont

- *átfúródás*
- *hashártyagyulladás*
- *tályog kialakulása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Húzza alá az alábbi felsorolásból azokat a tápanyagokat amelyek elsősorban energiaszolgáltatók! 2 pont

- fehérjék
- víz
- szénhidrátok
- vitaminok
- zsírok
- ásványi sók

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

14. Húzza alá azokat az anyagokat, amelyeket a normál vizelet tartalmaz!

3 pont

- karbamid
- húgysav
- epefesték (bilirubin)
- foszforsav
- genny
- cukor
- só
- urobilin
- fehérje
- víz

(Csak a hat /6/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

15.* Jellemezze röviden az idült veseelégtelenséget (uraemia chronica) az alábbiakban megadott szempontok szerint!

4 pont

Lényege:

A veseműködés beszűkülése a vese állományának súlyos csökkenése (pusztulása) következtében.

Tünetek: Soroljon fel hatot /6/!

- *étvágytalanság*
- *fémes szájíz*
- *émelygés*
- *hányás*
- *hasmenés vagy székrekedés*
- *száraz, vastagon lepedékes nyelv*
- *vizeletszagú lehelet*
- *magas vérnyomás (hypertensio)*
- *lesoványodás*
- *súlyos vérszegénység, bőr- és nyálkahártya vérzések*
- *bőrviszketés, sárgás, szürkés bőrszín, száraz bőr*
- *vizenyő*
- *savós hárttyák gyulladásának tünetei*
- *légzőszervi tünetek (Kussmaul-típusú acidoticus légzés)*
- *idegrendszeri tünetek (fokozott reflexek, izomgörcsök, fejfájás, zavartság)*
- *csonttörések (spontán törések)*

(Lényegére: 1 pont, tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

- 16.*** Ismertesse az elsődleges és a másodlagos nemi jelleg jellemzőit! **2 pont**

Elsődleges nemi jelleg:

...a nemi szervek határozzák meg, eszerint férfi és női nemi jelleget különböztetünk meg...

Másodlagos nemi jelleg:

...a nemi érés (pubertás) során alakul ki a nemi mirigyek által termelt hormonok hatására (mély hang, férfias alkat, szőrzet, emlők fejlődése)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 17.** Válaszoljon röviden a női nemi működésre vonatkozó kérdésekre! **4 pont**

Mi a szerepe a sárgatesthormonnak?

- a méhnyálkahártya előkészítése a megtermékenyített petesejt befogadására

Hol található a sárgatest?

- a petefészek kéregállományában

Mi a széles méhszalag feladata?

- a méhet és a petefészeket rögzíti

Mely hormon felelős a női nemi jelleg kialakulásáért?

- az ösztrogén

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 18.*** Határozza meg a meddőség/sterilitás fogalmát! **2 pont**

Egészséges házasságot élő és fogamzásgátlást nem alkalmazó nő/ferfi esetében, ha 1-2 év alatt sem jön létre a megtermékenyülés, meddőségről/sterilitásról beszélünk.

19. Húzza alá a helyes válaszokat!**6 pont**

Hol tárolódik az oxitocin nevű hormon?

- a hypophysis hátsó lebenyében
- a hypophysis elülső lebenyében

Mi a hatása a szomatotrop (növekedési) hormonnak?

- a csontok hosszirányú növekedésének serkentése
- a csontok hosszirányú növekedésének gátlása

Hol termelődik a tiroxin nevű hormon?

- a pajzsmirigyben
- mellékvesékben

Hol termelődik a timozin?

- a csecsemőmirigyben
- a hypophysisben

Mi a szerepe a szomatosztatin hormonnak az emberi szervezetben?

- a testnövekedést gátolja
- a testnövekedést fokozza

Mely hormont termeli a tobozmirigy?

- a melatonint
- az ösztrogént

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Nevezze meg a leírt hatásmechanizmus alapján a működéseket irányító hormont!**1 pont**

Hatására felnőttkorig:

- a sejtek megnagyobbodnak, megszorodnak
- a csontok hosszirányban, vastagságban nőnek
- lágy szövetek, zsigerek megnagyobbodnak

Hatása felnőttkorban is: segíti a fehérjeszintézist, új sejtek keletkezését.

A hormon neve: ...*növekedési hormon (STH – szomatotrop hormon)*...

21. Húzza alá a helyes válaszokat!**3 pont**

- az óriásnövény közvetlen oka a növekedési hormon túltermelődése
- a diabetes insipidus tünetei a bő vízelés és a szomjúság
- a strúma a mellékvese megnagyobbodásával járó kórkép
- az akromegália a csontvégek meghosszabbodását jelenti
- a myxoedema a pajzsmirigy csökkent működése (hypothyreosis) miatt alakul ki
- a mellékpajzsmirigy fokozott működése miatt jön létre a tetánia
- a cukorbetegség (diabetes mellitus) oka inzulinhiány
- a hyperglykaemias kómánál a lehelet acetonszagú

(Csak a hat /6/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

22. Nevezze meg az idegrendszer részeit!**4 pont**

- központi idegrendszer - *gerincvelő, agyvelő*
- környéki vagy perifériás idegrendszer - *agyidegek, gerincvelői idegek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Rendezze a megadott betegségekhez az alábbiakban felsorolt tüneteket! Írja a megadott betegségekhez a tünetek sorszámát!**6 pont**

1. aurajelenség	4. tarkókööttség, "vadászku tyafekvés"
2. magas láz	5. tónusos generalizált roham
3. heves fejfájás	6. fénykerülés

Agyhártyagyulladás: ...*2, 3, 4, 6*...Epilepsziás nagy roham:: ...*1, 5*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Húzza alá a felsorolásból a szem részeit!**4 pont**

- szemgolyó
- szentengely
- szemmozgató izmok
- a szem védőkészülékei
- szemcsatorna
- könnykészülék

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

25.* Ismertesse a herpes simplex fertőzést az alábbiakban meghatározott szempontok szerint!

6 pont

Tünetek: Írjon hármat /3/!

- *viszkető érzés*
- *hólyagok megjelenése az érintett területen*
- *heveny gyulladás az érintett területen*
- *regionális nyirokcsomó duzzanat kialakulása*

Kiújulását elősegítő tényezők: Írjon hármat /3/!

- *fertőző betegség*
- *erős napsugárzás*
- *immunitás csökkenése*
- *stressz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Ismertesse a hőgutát az alábbi szempontok szerint!

7 pont

Lényege:

- *a hőközpont funkciózavara*

Tünetei: Soroljon fel négy /4/ jellemző tünetet!

- *fejfájás*
- *rossz közérzet*
- *zavartság*
- *forró, kipirult, száraz bőr*
- *testhőmérséklet 40 °C fölött van*

Elsősegélynyújtó feladata: Írjon kettőt /2/!

- *testhőmérséklet csökkentés hűtéssel*
- *folyadékpótlás*
- *orvosi segítség hívása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)